

Főszerkesztő és felelős: Dr. O. Laptul. CO. Lapkiadó R. T.

On. Bibliofeca Universității din Cluj Siblu

HIRLAP

A timișorontali törvényes bej. sz. 833 (Dos. No. 934/1938). Alapította: Dr. VUCHETICH ENDRÉ és DR. VARNAY ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Kemény ellenállás

Kelet-Poroszország és a Kárpátok védelmében

Helsinkiben még tolynak a tárgyalások az új kormány megalakítására Szigorú elsötétítés egész Törökországban

KELETI ARCUNAL: Megszilárduló német ellenállást jelent Berlin. Különösen elkeseredett a német ellenállás a keletporoszországi utár előtt, ahol újabb német tartalékok álltak csatasorba.

NYUGATI FRONT: Nagy harcok Bretagneban: Mayenne és Laval mellett amerikai gépesített csapatok ellen vívnak kemény elhárító harcot a németek. A nyugati német támaszpontok továbbra is erősen védekeznek. Az Ornelot keletre csak helyi jellegű harcok voltak. Pillanatnyilag a leghenesebb a küzdelem a Vire folyótól nyugatra és délnyugatra, valamint az Avranchestől keletre fekvő térségben.

KÖZÉPOLASZORSZÁGI HADSZINTÉR: A helyzet lényegében változatlan.

DÉLKELETEURÓPAI LÉGITÉR: Oroszországból jövő angol-amerikai vadászpilóták román területet támadván, Olténiában pályaudvarokat és személy-

vonatokat gépjegyvereztek, a polgári lakosságnak veszteséget voltak. Zavaró repülések horvát, szerb és magyar terület felett.

TÖRÖKORSZÁG: A partvidék elsötétítését követően augusztus 7-én egész Törökországra kiterjesztették a lesgigorubb elsötétítést.

LENGYELORSZÁG: Mikolajczyk lengyel miniszterelnök. Molotovnál és Sztalinnál tett tájékoztató látogatása után augusztus 6-án, vasárnap megkezdte tanácskozásait a moszkvai lengyel nemzeti felszabadítási bizottsággal. Altalános a benyomás, hogy a londoni lengyel kormány megegyezésre jut a Szovjettel, ennek azonban több engedmény lesz az ára.

FINNORSZÁG: Mannerheim tábornagy, az új finn állam híre szerint Walden tábornokot bízza meg az új kormány megalakításával. Felmerült Paasikivi külügyminiszteri megbízatásának lehetősége, megbízható értesülés azonban még nincs erre vonatkozóan.

Mikolajczyk vasárnap megkezdte tanácskozásait a moszkvai lengyel bizottsággal

București. A török, a lengyel és a finn helyzet áll továbbra is a politikai érdeklődés előterében. A román sajtó a német forrásból származó jelentéseket, amelyek szerint Berlin éber figyelemmel kíséri a török helyzet alakulását, „Németország a legnagyobb figyelemmel kíséri a törökországi helyzet kibontakozását” — ezt a címet adja a legújabb török vonatkozású hír-anyagának az Ecoul is. A Viata közli, a Timpul megkérdőjelezi azt a jelentést, hogy „a Dardanellákat nemzetközi ellenőrzés alá helyezik”. Egyébként ez a két lap is valamely a Curentul is Berlin éber figyelmét emeli ki címben. Az augusztus 7-én, hétfőn délután megjelent bucaresti lapok ankarai Rador-jelentést közölnek, amely szerint hétfőtől kezdve egész Törökország területén a lesgigorubb elsötétítést rendeltek el. Valamennyi nagyobb román lap közli egyébként a törökországi események bulgáriai visszhangjáról szóló legújabb DNB-jelentést s a félhivatalos Zora című bolgár lap véleményét.

A lengyel kérdés alakulásával kapcsolatosan a legújabb jelentések közölték, hogy augusztus 6-án, vasárnap Mikolajczyk lengyel miniszterelnök megkezdte tanácskozásait a moszkvai lengyel nemzeti felszabadítási bizottság tagjaival. Az Ecoul stockholmi különtudósítója rámutat arra, hogy az ezt megelőző Mikolajczyk—Sztalin megbeszélés két és fél óráig tartott. A legújabb kérdések kerültek szőnyegre, további megbeszélések várhatók. Berlinben már pénteken annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy a londoni lengyel emigráns kormányának minden éreken engednie kell, Moszkva álláspontja javára. Ugyancsak az Ecoulban olvassuk azt a stockholmi jelentést, hogy a moszkvai lengyel nemzeti felszabadítási bizottság a Bug és a Visztula között, bizonyos vidékeken, a partizán-szervezetek és kijelentésként lengyel hazafiai bevonásával megtette az intézkedéseket a polgári közigazgatás bevezetésére. Oly területekről van szó, ahova már bevonult a vörös hadsereg.

A Curentul a finn helyzettel foglalkozva közli, hogy Mannerheim tábornagy, az új államfő esküfötele után a Linkomies-kormány, mint ily alkalomkor szokásos, benyújtotta lemondását. Mannerheim a lemondást elfogadta, az új kormány megalakulásáig azonban a Linkomies-kormány tagjait

kérte meg az ügyek intézésére. Az Ecoul stockholmi különtudósítója ismerteteti a Nya Dagligt Allehanda című svéd lap helsinki értesülését, amely szerint Walden Rudolf tábornokot bízta meg az új finn kormány megalakításával. Walden tábornok, aki személyes barátja Mannerheim tábornagnak, hadügyminisztere volt a Linko-

Bolgár lapok a török helyzetről

Belgrád. A Donauzeitung jelenti Szófiából: A bolgár lapok behatárolt foglalkoznak Szaracsoglu török miniszterelnök beszédével, amelyben a Németországgal való gazdasági és diplomáciai kapcsolatok megszakítását bejelentette. Bolgár politikai és katonai körökben érdeklődéssel figyelték a török nemzeti üléseknek lefolyását és az eredmény — amely miként mondják, angol-szász nyomásra történt, ahogy az várható volt, — nem is feltett meglepetést. Bulgáriában felületlen nyugalommal fogadják ezt a hírt abban a tudatban, hogy Bulgária nem követel semmit sem Törökországtól és Törökországnak sincsen semmi követelnie valójában Bulgáriától. Számolnak a Törökországra vonatkozóan még nagyobb nyomással és Bulgáriának gondja lesz rá, hogy bolgár területre irányuló minden tulkánas megfelelő fogadtatásban részesüljön.

A Zora című lap ezt írja: „Törökország helyesnek találta, hogy az Angliával való szövetséghez hű maradjon. A Németországgal való szakításnak mindenesetre nemzetközi erkölcsi hatása van, amelyet a szövetségesek hasonló diplomáciai lépései számára más országokban ki lehetne használni. A szándék mindenekelőtt az, hogy Németország újabb elsötétítését ériék el. Hogy a szövetségeseknek ez a számítása helyes volt-e, azt majd a jövő mutatja meg”.

Mit ír a bolgár sajtó a török kérdéstről

Szófia. (Rador). A DNB jelenti: A bolgár sajtó továbbra is tartózkodó hangon ír a török kormány határozatairól. A Zora című bolgár lap vezércikkében foglalkozik a török helyzettel és Szaracsoglu-nak azt a kijelentését emeli ki, hogy a Németországgal való gazdasági és politikai kapcsolatok megszakítása még nem jelen hatálpérest. A török határozat okát illetőleg a bolgár lap hangoztatja, hogy Törökország Anglia és az Egyesült Államok kérésére csele-

mies-kormányának, majd 1943-ban a kormány külügyi bizottságának tagjává neveztek ki.

Nemzetközi politikai körök élénk érdeklődéssel fordulnak a felé a kérdés felé, ki lesz az új finn külügyminiszter. Nyilvánvaló ugyanis, hogy az új külügyminiszter személyének megválasztása bizonyos következtetésekre adhat

Bolgar lapok a török helyzetről

kedett így. Bizonyos időnek kell még eltelnie, — írja a Zora, — amíg a szövetségesek befolyása révén megszületett döntés eredményei pontosan megállapíthatók lesznek.

Uj bolgár sajtóattasé Bernben és Budapesten

Belgrád. A Donauzeitung jelenti: Popoff, eddigi budapesti bolgár sajtóattasé, akit Bernbe helyeztek át, Szófiába érkezett. Az eddigi berni attasé, Georgjeffet visszahívták Szófiába, míg Budapestre Andrej Dimitroffot neveztek ki.

Változás az Univerzul vezetésében

București (DNB). Az Univerzul című napilap felelős főszerkesztője Ion Lugojanu eddigi helyettes főszerkesztő-

Még nem adtak ki hivatalos közlést Mikolajczyk és a moszkvai bizottság tanácskozásairól

Lisszabon. (Rador). A Reuter angol hírgyűnkőség jelenti Moszkvából, Mikolajczyk, a londoni lengyel menekült kormány miniszterelnöke és Romer külügyminiszter vasárnap kezdte meg első megbeszélését a moszkvai lengyel-szovjet bizottsággal. A tárgyalásokat hétfőn folytatták, de hivatalos közle-

Eden szerint időszerűtlen az angol-cseh szerződés megkötésének kérdése

București. A Viata című bucaresti lap jelenti Berlinből: A Wilhelmstrassen szóvá tették Eden brit külügyminiszternek azt a nyilatkozatát, amely szerint nincs itt az ideje annak, hogy angol-cseh szerződést kössenek. A Wilhelmstrassen az angol külügyminiszter e nyilatkozatát úgy értelmezték, hogy miután lemondottak Anglia kelet-európai és délkelet-európai politikai befolyásáról, most lemondanak az angolok a közép-európai kérdések megoldásában való beavatkozásáról is. Eden közvetve azt jelenti ki — hangsúlyozzák a Wilhelmstrassen, — hogy a csehekkel való

alkalmat Finnország jövő politikáját illetően. Az új finn kormány megalakulásáig nyílt marad ez a kérdés. Eddig nem erősítették meg a vichy rádióknak azt a feltűnő jelentését, amit a Curentul is ismertett legújabb külpolitikai hírei között, s amely szerint Stockholmban úgy tudják, hogy Paasikivi lesz Finnország új külügyminisztere.

tó lett. Stelian Popescu, aki a nyilvánosság előtt már régen nem szerepel, betegsége miatt véglegesen megvált főszerkesztői állásától.

Neubacher német rendkívüli megbízott Athenában

Belgrád. A Donauzeitung jelenti Athenából, hogy a német külügyi hivatal délkelet-európai rendkívüli megbízottja, Neubacher dr. követ, Athenába érkezett. Neubacher dr. a görögországi német újság főszerkesztőjének elmondta, hogy néhány órával a merénylet után a vezéri főhadiszálláson tartózkodott. Nyilatkozatában kijelentette, hogy a német nép vezére teljes egészségnek örvend és a merénylet egy órást sem hátráltatta a rendes napi munkájának elvégzésében.

A spanyol sajtó ezzel a hírrel kapcsolatban megállapítja, hogy az angol kormány minden befovisását elvesztette Moszkvában. Ezért lemondott a közvetítésről és azt tanácsolta Mikolajczyk-nak, hogy egyedül próbáljon szerencsét Moszkvában.

ményt eddig nem adtak ki róla.

A szerződés megkötése nem Angliát, hanem a Szovjet-Uniót érdekli kérdés. Ezzel kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy a cseh menekült kormány pénzügyminisztere kijelentette, hogy a csehek nem vezetnek be többé az aranyalapot, hanem korszerű módszereket fognak alkalmazni. Nagyon valószínű, hogy a pénzügyminiszter ezzel is értekelteni akarja, hogy a cseh emigránsok többé nem a nyugati hatalmakkal, hanem a Szovjet-Unióval fognak együttműködni, — mondták a Wilhelmstrassen.

Erős szovjet nyomás a Tatár-hágó irányában

Berlin. (Rador). A keleti arcvonalról érkezett legújabb jelentéseket ismergetve augusztus 7-én, hétfőn reggel a többi között a következőket közölték: Berlinben: A Tatár-hágó irányában vasárnap egész nap tovább tartott az erős orosz nyomás, a Kárpátok előtti lévő vi-

déken azonban a német erők megállították minden nyugati és délnyugati irányban megkísérelt orosz előnyomulást. A német páncélosok nagyon véres harcokat vívtak és sikerült a Szan folyótól nyugatra több részt megtölteni az arcvonalon, ezenfelül több helységet visszafoglaltak a Szovjettől.

Román katonai hirmagyarazó a kárpáti átjárók hadászati fontosságáról

Bucuresti. Romulus Sejsanu, a Curenul című bucaresti lap katonai helyzetmagyarázója a többi között a következőket írja:

A német főhadiszállás az elmúlt napokban közölte, hogy egyes szovjet hadoszlopok előnyomulnak a Kárpátok hegyláncolatába tartozó Beszkidék átjárói felé. Emelkeztes, hogy a Kárpátok előterének vidékén, Kolomeától nyugatra, a szovjet hadoszlopok ottani támadó hadműveleteik kifejlődése idején megkísérelték a Tatár-hágó megközelítését, de a német ellenintézkedések megállították őket. Ellenintézkedéseket tettek a németek a Beszkid-Kárpátok vidékén is, hogy megállítsák a szovjet hadoszlopok előretörését a Tatár-hágótól északnyugatra lévő Beszkidék átjárójának irányában. A Beszkid-Kárpátok vidékén folyó hadműveletekkel és a szovjet csapatoknak az Erdős-Kárpátoknak Kolomeától nyugatra lévő lejtőin való jelenlétével kapcsolatban szükséges ezeket a részeknek rövid földrajzi

ismertetése, vázlat és Kárpátja közöli, a közlekedési biztosító kárpátoknál nagy katonai jelentőségük van.

A Kárpátoknak a Duna-szorostól (Szlovákia) délkeletre terjedő részek, általában 700 m-en alul magasságot érnek el — folytatja ismertetését a Curenul helyzetmagyarázója. — Erdő alig van rajtuk, de számos ut vezet rajtuk keresztül. A Kelet-Kárpátok, amelyek ott kezdődnek, ahol a hegycsúcsok az 1500—2000 méterterület érik el, sírú erdőségekkel vannak borítva és csak kevés vasútvonal, valamint ut vezet át rajtuk. Lembergtől két vasútvonal vezet a Kárpátokon keresztül, Uzsoknál és az Ungvölgyében. Az első vasútvonalról északnyugatra van a magyarok híres útja Munkács irányában.

A szovjet csapatok elfoglalta Przemyslből kiindulva, vasútvonal vezet a Tátrán keresztül, Sátoralja irányában. Van még egy vasútvonal, amely Tarnoból kiindulva, Miskolc felé vezet. A Közép-Kárpátokat összesen 7 vasútvonal

szeli át. Ezek közül 3 a Beszkidékben van.

A főátjárók nyugatról kelet felé a következők: A Jablonkai-hágó (551 m), a Duklaj-szoros (502 m), az Uzsoki-szoros (889 m), a Beszkid-hágó (582 m) 1000 méteren feüli szomszédos magaslatokkal. Ezek felé közeledtek a szovjet hadoszlopok, valamint a Tatár-hágó felé. A Beszkid-átjárón keresztül megnyílik az út a Tisza-völgyébe, a Tatár-hágón keresztül Máramaros-Sziget felé, az Uzsoki-szoroson Ungvár felé, végül a Duklaj-szoroson át Budapest és a magyar Nagyalföld felé lehet jutni. A németek megtették a kellő intézkedéseket a Beszkidék veszélyeztetett átjáróinak és a Tatár-hágó megvédésére. A harcok a Kárpátok előterében folytak, — állapítja meg a Curenul katonai helyzetmagyarázója.

A román hadsereg-főparancsnokság közleménye

Bucuresti. (Rador). A román hadsereg-főparancsnokság augusztus 6-án költ közleménye: A Dnyeszter alsó folyásánál, Közép-Besszarábiában és a moldvai fronton nem volt semmi jelentős harc cselekmény. Oroszország felől jövő angol-amerikai vadászpilóták — a hadviselés legelőkelőbb szabályait megszegve — fedézielt fegyvereikkel pályaudvarokat és személyvonatokat támadtak meg Olténiában. A támadásoknak számos áldozata van.

Kemény német ellenállás a bretagnei támaszpontokon

Berlin (DNB). A német vezérfőhadiszállás augusztus 7-én, hétfői jelentése szerint Normandiában az Orne-től keletre az ellenség a német erők lekötése céljából széles arcvonalon helyi támadásokat kezdett, de ezeket a németek kemény harcokban visszautasították. A Vire-től nyugatra és délnyugatra lévő térségben, valamint Avranches-től keletre 9 hadosztály a légi erő erős támogatása mellett nehéz ellentámadásokba fogott, amelyek a nap folyamán hevesebbé váltak egyre fokozódtak. Csak órákon át tartó küzdelem után sikerült az ellenségnek nagy veszteségek árán a német állásokba behatolnia. A betörési helyeket elreztelték. A nyomban megkezdett német ellentámadások jól haladnak előre. Mayenne és Laval mellett a német csapatok harcban állnak az ellenség gépesített csapataival. St. Malo-tól délkeletre és az erdő körül is heves harcok kezdődtek, az ellenség valamennyi támadását szétverték. A bretagnei német támaszpontok továbbra is kemény ellenállanak az ellenségnek.

A keleti harctéren Mielec két oldalán és Baranovtól északnyugatra erős szovjet támadásokat visszautasítottak, északra előnyomult ellenséges erőket szétugrasztottak.

Warka-tól délkeletre a német páncélosok a bolszevistákat visszavetették kelet felé. Bialisztoktól északnyugatra egy erős tüzéségi tüzeléssel előkészített orosz támadást közelharokban visszavetették.

Londra súlyos megtorló tűz zúdul. Olaszországban, Firenze térségben az ellenség többször is megkísérelte az Arno folyón az átkelést. Gyenge erőket, amelyek közvetlen keletre a várostól az átkelés sikerült, szétverték.

A Memeltől északra a német csapatok vasárnap is megkísérelték a Szovjet áttörési kísérleteit és e közben 78 páncélosot megsemmisítettek.

Lettorszában Birsén mellett és a Dünán

Londonra súlyos megtorló tűz zúdul. Olaszországban, Firenze térségben az ellenség többször is megkísérelte az Arno folyón az átkelést. Gyenge erőket, amelyek közvetlen keletre a várostól az átkelés sikerült, szétverték.

A Memeltől északra a német csapatok vasárnap is megkísérelték a Szovjet áttörési kísérleteit és e közben 78 páncélosot megsemmisítettek.

Lettorszában Birsén mellett és a Dünán

URANIA-mozgó Arad

Táv. 12-32.

Két szerelmes küzdelme a sors játéka ellen.
ANNA DAMMÁN, KARL LUDWIG DIEHL, HANS SÖHNER
A bucsu éjtszakája című szerelmi drámában.

tól keletre elkészített harcokra került a sor, az összes orosz áttörési támadásokat felfogták és 2 orosz ezredet megsemmisítettek.

Ellenséges bombázó kötelékek vasárnap terrortámadást hajtottak végre Berlin, Hamburg és a Keleti-tenger vidékén néhány helység ellen. Éjtszaka egyes ellenséges repülőek a rajna-westfáljai térségre dobtak bombákat.

A birodalom és a megszállt nyugati területek fölött 57 ellenséges repülőgépet, köztük 45 négymotoros bombázót leltek. Német buvárhajók eltillyesztettek 5 szállítóhajót 31.000 tonnatartalommal és 2 ellenséges rombolót.

Német repülő-támadások Odessza, Tiraszpol és Pascin vidéke ellen

Berlin (Rador). Német harci repülőgépek, két egymást követő éjtszaka nagy sikerrel támadtak hajócsoporthozásokat Odessza kikötőjében, ahol számos hajót és kikötői berendezést telibe találtak. A légi erő kiváló eredménnyel támadta Tiraszpol vidékén és Pascin-tól északra a szovjet csapatösszpontosításokat, valamint az ellátási vonalakat.

Legújabb

Elkeseredett ellenállásba ütköztek az oroszok Kelet-Poroszország határa közelében

Berlin. (Rador). A Reuters angol hírügynökség jelenti hétfőn reggel Moskvából, hogy a szovjet erők Kelet-Poroszország határának közelében igen elkeseredett ellenállásba ütköztek. A német erők jelentős erősítéseket kaptak. Ennek következtében a szovjet csapatok lemondtak a támadásról és azon igyekeznek, hogy az öbön az övezetben megszerzett állásaikat megerősítsék. A német harcok és bombázó repülő száma, valamint tevékenységét is jelentősen növelték az egész keleti arcvonalon, ami igen jelentős tényező.

Berlini illetékes katonai helyon kijelentették, hogy az utóbbi napokban már nem figyelhető meg a különböző arcvonalzakon a szovjet tevékenység folytonossága. Ezzel szemben mindinkább szembejűnik ennek a tevékenységnek a szakadozottsága. Ezeknek a különböző szakaszokon lévő elszigetelt hadműveleteknek mindezenáltal meg van a hadászati jelentőségük és nem lehet alábecsülni az ellenfelnek azokat az erőfeszítéseit, hogy az arcvonal különböző szakaszain sikereket érjen el.

Öt perc naborus földrajz

Bretagne

A Bretagne-félsziget Franciaország legnyugatibb tartományja. A La Manche-csatorna és a nyílt Atlanti-óceán közötti fekszik. Területe 38.368 négyzetkilométer. Hegyes-dombos vidék, de legnagyobb negye sem magasabb 400 méternél.

Bretagne hajdan különböző népek letelepedési helye volt. E népek mindig igyekeztek megtartani függetlenségüket, melyert sok vér folyt. Akkoriban még Amerikva volt a nev. Amióta azonban 1066. október 14-én a csatornán átkelti Hódító Vilmos norman fejedelem az angliai Hastings mellett legyőzte Harald angol-szász királyt és birtokba vette Angliát, a meghódított országból nagyszámú brit — akiket bretonoknak is neveztek — telepedett meg Armorikán és ez ezektől kapta a Bretagne nevet. Ezeknek utódai a másfél milliónyi bretonok, akik ma is kelta eredű breton nyelven beszélnek és majdnem 700.000-re rugatnak a száma, akik közülük nem is tudnak franciául.

Brest bretagnei kikötőváros, Franciaország legfontosabb óceáni hadikikötője, Bretagne legkiszögellőbb csücskén fekszik. Lakosainak száma 100.000. Mint kereskedelmi kikötő is fontos és elsősorban az Amerikával való forgalmat bonyolította le.

Ren nes, amelynek neve az ókorban Condate volt, sokáig volt a multban Bretagne fővárosa, amikor az még önálló volt. Lakosainak száma 115.000. Van egyeteme, több középiskolája, nyilvános könyvtára, a középkorból származó számos szép épülete. Legnagyobb terén áll a félkoralak, tornyos városháza. Jelen-tékeny gyárváros.

Nantes majdnem 200.000 lakósu város a Loire, Erdre, Sèvre-Nantaise, valamint a Nantes-Brest csatorna tádkozásánál. Franciaországnak rangsor szerint 6-ik kikötője. Érgyárai, cukoripromitói, konzervtelepei világhírűek. Fontos vasuti csomópont. A középkorban a bretagnei hercegek székhelye volt.

A román rádió jelentése a légi helyzetről

Bucuresti. (Rador). Az ország la rosságának tudomására hozzák, hogy hétfőtől, augusztus 7-től kezdve a román rádió állomásai a következők rend szerint közlik a légi helyzetjelentéseket:

Az 1800 m-es hosszuhullámon (Radio Romania) és 364 m-es középhullámon (Radio Bucuresti) reggel félnyolctól — feltűz, délután 1—4 óra, valamint esti 9 és éjtszakai 2 óra között.

A rövidhullámon Bucuregi-adó a 48 m-es rövidhullámon délelőtől fél 10-től déli 1 óráig és délutáni 4 órától esti 9 óráig közli a légi helyzetjelentéseket. A helyzetjelentés az adás kezdetekor és befejezésekor, valamint minden teljes órában történik.

Dardanellák

III.

Nem telt belé másfél évszázad és a Dardanellák csendjét újból hadsereg felvonulása törte meg. Csakhogy most ellenkező irányból vonult fel a sereg.

Nagy Sándor hadai

1834 tavaszán a Dardanellák európai partján, Sesziosban gyülekeztek, hogy onnan Abydosba, Ázsiába keljenek át.

Nagy Sándor életének és hadjáratainak történetirői részletesen leírják ennek a dardanellai átkelésnek a rendezését. A lélektanij rejtélyekbe burkolt csodálatos fiatal lángész a nála megszokott módon olvasztott itt egybe őszinte áhítatot és kiszámított színészkedést, hősi mut iránti tiszteletet és nagyravágyó hűségét. Azt olvassuk, hogy majlat 160 személyszállító gálya a görög katonaságot Abydosból Seszios felé vitte, az ifjú király a tengerszoros déli bejáratánál diszhajóját ragyogó tavaszi napfényben maga kormányozta a túlsó partra. Az út közepére érve, áldozatot mutatott be Poseidonnak, a tenger istenének s közvetlenül az ázsiai part előtt, pzzal a ponttal szemben, ahol a hagyomány szerint egykor az Iliás hősei táboroztak, dárdáját nekihajította a megföldítendő földrészeknek. Amint azután a hajó befutott a kikötőbe, a király teljes fegyverzetben kiugrott a partra és vezérkara kíséretében Tróia romjaihoz vonult. Ott elrendelvé a város ujjaépítését,

először Zeus oltárán áldozott, majd Achilles sirján tisztelettel hódolt a nagy orosz emlékének. Azután üdvözlő küldöttségeket fogadott s végül megindította a hadjáratot, amelynek az volt a rendeltetése, hogy a görög műveltséget Indjáig terjessze, de amelyből ő maga nem térhetett vissza, mert a végzet úgy rendelkezett, hogy neki éppoly dicsőséges, de egyszersmind éppoly rövid élet jusson osztályrészül, mint hősi eszményképének, Achillesnek.

Máfélezer évvel később Rómszakállu Frigyes császár hajóját vitték a Dardanellák hullámai az ázsiai partra. A császár, ki nagyszerű képességeit hosszú évezedekben át hol pápákkal, hol eilenpápákkal, hol német, hol olasz országgyűlésekkel való vjaskodásra volt lénytelen feccseléni, 1189-ben — 67 éves korában — végre olyan minőségben léphetett a világ elé, amelyben méltó módon érvényesíthette a maga lovagi mivoltját. Amikor híre érkezett, hogy Szaladin szultán elfoglalta Jeruzsálemet, Frigyes fogadalmat tett a szent város visszafoglalására. Keresztes seregét — Délkelet-Európán áthaladva — a Dardanellákhoz vezette, hogy átkeljen rajta Ázsiába. A mostani diszhajó ugyanoly tavaszi tündöklésben, ugyanoly fényes külsőségek pompájában siklott az Ázsiai part felé, akárcsak az, amelynek a kormányát annakidején Nagy Sándor tartotta kezében.

A Dardanellák kereszties utasára

A világraszóló dicsőség várt Ázsiában, de másodsor már ő sem kelhegett át a tengerszorosra: az öreg császár éppoly kevéssé láthaata viszont hazáját, ahogy hajdan nem térhetett vissza Ázsiából a kímédonok fiatal királyra sem.

Ezzel véget ért a Dardanellák történetének első korszaka, a romantikus

a török erődöknek a felépítése,

amelyek — mint mondtuk, — a tengerszorosnak mai nevét szereztek, már a Földközi-tengert a Fekete-tengerrel egybefűző víz utnak a kérdésével voltak kapcsolatban. Az erődök e kérdésre válaszolva azt kijátották világá, hogy a Földközi-tenger felől is, a Fekete-tenger felől is, csak a török kormány engedélyével lehet a Dardanellákba behatolni. S e kiáltás érvényt is tudott magának szerezni. Hogy ezt megtehetje, abban döntő része volt egy nagyszerű magyar tehetségnek. A Dardanelláknek még ebből az általános eszmétörténetéből sem szabad kimaradnia báró Tóth Ferencnek, aki III. Musztafa szultán megbízásából, az 1770-es években oly remekül megoldotta a Dardanellák erődjeinek és ütegeinek átépítését, hogy munkájával a tengerszoros jóidőre a bevehetetlenség hírére emelte. K. E.

X

A Dardanellák ügyében főbb fontos szerződést kötöttek. Amióta Nagy Péter orosz cár elfoglalta az Azóvi-tenger vidékét, azóta tart

a velétkedés a szorosokért,

azóta törekedtek az oroszok a Dardanellákon keresztül való kijűtésért a Földközi-tengerre. 1833-ban Törökország és

kihirdették a szorosok nemzetköziségét

Békében és háborubban egyaránt minden kereskedelmi vagy hadihajónak szabad lett az útja a Dardanellákban. Az erődítményeket lerombolták.

Az egész Európában nagy lendülettel törjénő fegyverkezés és a feszült nemzetközi helyzet arra készítette Törökországot 1936-ban, hogy a lausanne-i szerződés felülvizsgálatát kérje, nem bízván a szerződés biztosítékában. Ilyen viszonyok között az 1936. július 20-án aláírt montreux-i szerződés érvényesítette Ankara felfogását. Törökország ismét erődítményekkel látta el a szorosokat és jogában áll azóta

bármely hajónak az ellenőrzése

saját belátása szerint. Törökország ebben a ma is érvényben lévő montreux-i szerződésben teljesen visszanyerte fel-

szorosak.

Az idők változása akkor következett le, amikor a Dardanelláknek kereszties, szélességben való átszelése mellé odakerült a rajta hosszában való továbbhaladás kérdése is. Az eseményt, amely ennek az új korszaknak a kezdetét jelzi, már érintettük. Hissen azoknak

Oroszország megkötötte a hunkjar-iskelési titkos szerződést, amely az oroszoknak olyan nagy előnyt juttatott (megengedte a hadihajók átvonulását a Dardanellákban), hogy Anglia kikényszerítette a török portától az 1840. évi londoni szerződést, amely érvénytelenítette a Moszkvának tett engedményt. A Dardanellákban e szerződés értelmében

nem mehetett át hadihajó

E miatt Oroszország nem küldhette harcba feketetengeri hajóraját a japánok ellen 1904-ben. A törökök hallgatólagos beleegyezésével, 1914-ben a németek átvitték a szorosokon a „Goeben” és a „Breslau” nevű csatahajókat, am; a fennálló szerződés megszegését jelentette. Ezért indították a szövetségesek 1915-ben hatalmas támadó vállalkozást a szorosok ellen. Oroszország követeléseit összeütközték az angol politikával. Az oroszok ugyanis akkor Konstantinápolyt követelték. Az oroszok és angolok közt létrejött megállapodást, hogy ugyanis Anglia szabad kezet kap Perzsiában, az oroszoknak nyújtotta, a szorosokra vonatkozó kedvezmények fejében, az orosz forradalom tárgyaltanátta — Anglia nagy megkönnyebbülésére, 1920-ban, a sèvres-i szerződésben

séglőgát a Dardanellák felett.

Nem tartozik e cikk illetékességébe annak hóvebb részletezése, hogy hogyan alakult ki a Dardanellák ismétlen oszromló ágyúk tüzeiben és nemzetköz; értékesletek tanácskozásán a mai helyzet, amely a regényes célkitűzések hősi lendületének egykor kiűzőterét tisztára közzgazdasági utvonallá változta, csupán a kereskedelmi hajók előtt tartia nyitva a Dardanellákat, idegen hadihajók elől pedig a tengerszoros mindkét bejáratát elzárta eddig. A Dardanellákhoz kapcsolódó érdekek és igények harcát azonban a montreux-i rendezés sem hűszöbölté ki. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az az éeető időszerűség, amely e cikk megírására alkalmat adott.

(—)

Aug. 9, szerda
Róm, kat.: János
Protest.: Emőd
Ort.: Konstantin

HIREK

Napkezte: 4-6
Napny.: 19.24 ó.
Holdkezte: 22.21 ó.
Holdny.: 10.45 ó.

Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Maria 3, távbeszélő 50-78. — Kiadóhivatal: Timișoara I., Piața B'atjanu 3, távbeszélő 23-10. — Előfizetés: ár: Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, elszállással külvde, vidékre, postán egy hónapra 154 lej. Vidék; előfizetők ha nem eszéken fizetik az előfizetési díjat, az 20 lejjel nagyobb a belygületek miatt. Postatakarékpénztári (CEC) eszékiszámla 85.628. — Kéziratokat nem özünk meg és nem küldünk vissza. — Aradon előfizetések Metianu-utca 6, hirdetések B'ninescu-utca 4, szám alatt, Meciana rodában. Távbeszélő: 17-14.

Séta

Gondolsz-e még szép, fénylő sétáinkra, a virágok s bokrok között? Zugott a folyó, lángolt a hegy s útja szívünk a kis tücskök örök

sivár dalát a mély mulandóságról. A rétről szénaillatot kevert hozzánk az álmódó szél s távol a fák hajában csillagok

gyultak tompán. Oh könnyü, tiszta perc, mely elszállt fölöttünk tétova énekekkel és nem jó vissza már soha.

Tűnő szavakkal labdázunk, vad mámor muzsikált fel a vérünkben s egymásról álmodtunk minden éjszaka.

Olbey Irén.

— **VIDEKI BIZOMANYOSAINK FIGYELMEBE.** A Déli Hírlap kiadóhivatala értesíti igen tiszelt vidéki bizomanyosait, hogy a körülmények folytán a kiadóhivatalnak módjában van, elsősorban a kisebb helységekbe eddig küldött lappeldányok számát emelni. A kiadóhivatal kérj, hogy a küldendő példányszám emelésére igényüket közöljék a kiadóhivattal.

— **Timișoara-Temesvárott** a régi záróra-rend lépett életbe. A néhány nappal ezelőtt megváltoztatott záróra-rendelkezést a munkügyi felügyelőség ismét életbe léptette. Az erről szóló rendelkezés szerint valamennyi üzlet reggel 8 órától déli 1 óráig és délután 4 órától este 7 óráig van nyitva. Szombaton és ünnepe előtti napon este egy órával később zárnak. Az új záróra-rendelkezés mind a kis-, mind a nagykereskedésekre vonatkozik. A rendelet azonnal hatályba lépett.

— **Pályázati hirdetés.** Az adal-ágyai református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet kéttanerős felekezeti elemi iskolájának úrszedésben lévő két állására, egy kántortanítói és egy tanítói állásra. Javaldalom tanerőkként: 1830 (ezernyolcszázharminc) liter buza, 1830 (ezernyolcszázharminc) liter tengeri, vagy árpa; 24 (harzszonnyeg köbméter) tűzifa házhoz szállítva, 10 (tiz) hold szántóföld használatra, évi 1250 (ezerkétszázötven) lej készpénzfizetés és félhold területen fekvő lakás kerület, mellékötelekkel. A kántori teendők végzéséért még külön 3 (három) hold föld jár és stóia az egyházkerület megállapítása szerint. Az ingatlanok adóját az egyház fizeti. A második tanerő lakása lakhatatlan de a presbitérium közös megállapodással lakásról gondoskodik. Közfelcségek: a tanerőkre eső osztályok vezetése és tanítása, külön a kántortanítói, az igazgatói és egyházi jegyzői tisztség betöltése és a két tanerő által az egyházi adókönyv és a veljáró munkalotok ellátása, valamint a miniszteriumtól működési engedélyük beszerzése. Pályázhatnak bármilyen vallásu okleveles tanítók; a kántortanítói állásra csak férfiak, a második tanítói állásra férfiak és nők. Az állást szeptember 1-én kell elfoglalni. A pályázatok az adal-ágyai református lelkesívi hivatal címére küldendők augusztus 15-ig. A presbitérium.

— **Tanév kezdete az elemi iskolákban.** (București). A nemzetnevelési miniszterium intézkedése értelmében valamennyi elemi iskolában az új tanév szeptember 1-én kezdődik. A beiratás augusztus 25. és 31. között történik.

— **A Timișoara-Temesvár erzsébetvárosi légvédelmi készütségek figyelmébe.** A készütségeknek augusztus 5-re összehívott gyűlése a kedvezőtlen idő következtében elmaradt és azt augusztus 8-án délután negyed 7 órakor tartják meg a Porumbescu-utca 94. szám alatt. Kötelesek megjelenni az egészségügyi oltási és segénynyújtási készütségek, valamint az utcafőnökök és az utcafőnök-helyettesek. A kármegállapítás bizottságok tagjai nem vesznek részt a gyűlésen. Esős idő esetén az összejövetelt másnap ugyanabban az órában tartják.

— **Zsirkiosztás Aradon.** (Saj. tud.) Az aradi városi közlelmezési hivatala udátja, hogy június, július és augusztus hónapra a 2., 3. és 4. számú zsirszelvény ellenében összesen 900 gramm zsirt lehet vásárolni bármely mérsárszékben augusztus 31-ig. A mérsárosok szeptember 5-ig számolnak el a zsirjegyekkel.

— **Cukorkiosztás Devan-Deván.** (Saj. tud.) A város közellatási hivatalának intézkedésére minden devai-devai lakos a 7. számú cukorjegyre 1 kiló befűzési, a 8. és 9. cukorjegyre pedig egyenkint 120 kiló háztartási cukrot kap augusztus és szeptember hónapjára. Minden lakos tehát a felsorolt cukorjegyek alapján 3.40 kiló cukrot kap.

— **Cselédirtók figyelmébe.** A timișoara-i témevárosi munkaközvetítő hivatal felhívja mindazokat, akik női, vagy férfi cselédet tartanak, hogy augusztus 7-én kedve kötelesek alkalmazottiaknak szolgálatba lépését, valamint klpelését hivatalnak, a belvárosi Eugen de Savolya-utca, 7. szám alatt bejelenteni.

— **megváltozott az aradi üzletek zárórája.** (Saj. tud.) Az aradi kerületi munkügyi felügyelőség kérelemre éinatározta, hogy az üzleteknek az alábbi időpontokban kell nyitniok és zárniok üzletüket: pékségek, mérsárszékek, tejszarnokok, gyümölcs-, zöldség- és hal-kereskedések délelőtt 1 órakor zárnak és délután 4 és 5 óra között vannak nyitva; szombaton és ünnepep megelőző napon, este, egy órával később zárnak. Fűszer-kereskedések délelőtt 7 és 1. délután 4 és 7 óra között vannak nyitva, de a kiltvárosiak reggel már 6 órakor nyitnak. Mindezek az üzletek szombaton és ünnepep megelőző napon, este egy órával később zárnak. Minden nagyban árusított üzlet csak délelőtt van nyitva 8 és 2 óra között. A bóraru-üzletek délelőtt 8 és 1 óra között vannak nyitva. Minden más üzlet délelőtt 8 és 1. délután 4 és 6 óra között van nyitva, szombaton este 7 órakor zár. Vasárnap-üzletek és épületfa-lerakatok szombaton után nem dolgoznak. A borbélyüzletek délelőtt 7 és 1. délután pedig 4 és 8 óra között vannak nyitva, szombaton este a belvárosiak 10 órakor zárnak. A női fodrászok délelőtt 8—1. délután 4—8 óra között dolgoznak, szombaton este 9 óráig. A kereskedelmi és ipari vállalatok irodái, valamint az összes műhelyek az eddigi munkarend szerint dolgoznak tovább.

A R MOZI Timișoara Tel 40-94
Megérkezett visszavonhatatlanul. Csontörtöktől kezdve bemutatjuk a fiatallág, szerelem és jökevű filmjét.
Találkozunk... és szerelemek lettünk...
Viví Gioi és Armando Falconi korszerű vígjátéka
Kedden és szerdán utoljára Zola Emil regénye: **Az emberhi bestiak.** Jean Gabinnal és Simone Simonnal.

SPORT

Bucureștiben már a kerületi bajnokságról játszanak

A labdarúgószövetség ismeretes rendelkezése szerint az ország minden részében haladéktalanul meg kell kezdeni a kerületi labdarúgó bajnokságokat. Bucureștiben vasárnap már a bajnokságról játszottak: Carmen—Gloria CFR 1:1, Juventus—Rapid 2:2. Mindkét döntetlenül végződött bajnoki találkozót a Venus-pályán játszották.

Jean Gabin

játszottak: Carmen—Gloria CFR 1:1, Juventus—Rapid 2:2. Mindkét döntetlenül végződött bajnoki találkozót a Venus-pályán játszották.

Barátságos mérkőzés volt Timișoara - Temesvártól: Progresul—Olimpia (Arad) 8:1 (4:0).

Az ötérvívó-kupa viadal Timișoara-Temesvártól, bár a benevezett versenyzők nem jelentek meg teljes számban, mégis néhány érdekes küzdelmet hozott. Az eredmények: Szombaton: Grozav (Chinezul CAMT) pontozással győzött Rondina II (Chinezul-CAMT) ellen, Ugyancsak pontozással győzött Boldureanu (Chinezul-CAMT)—Candea (CFR Tim.) ellen és Puftea (CFR-Tim.)—Paul (CFR-Tim.) ellen. Merluti (Chinezul-CAMT) erőfölénnyel győzött Galusel (Arad) felett. A Fodor (Chinezul-CAMT)—Ursu (Arad) mérkőzés döntetlenül végződött. Rondina I (Chinezul-CAMT)—Stefan (Arad) ellen és Gradina (CFR-Tim.)—Tóth (Arad) ellen pontozással győzött. Boga (Chinezul-CAMT) ellen Bratila a második menetben feladta a küzdelmet. Vasárnap: Pontozással győzött Barbu (Chinezul-CAMT)—Hirt (Chinezul-CAMT) ellen, Fodor (Chinezul-CAMT)—Eunica (Bocea) ellen, Jurj (Chinezul-CAMT)—Bálint (UDR) ellen, Secoșan (UDR)—Negru (CFR-Tim.) ellen, Borduz (UDR)—Sztorkovics (Chinezul-CAMT) ellen, Weiss (CFR-Tim.)—Germán (Chinezul-CAMT) ellen és Lukács II (Bocea)—Lupul (Dragos Voda) ellen, Indru

CORSO-MOZI előadás 3, 5, 7, 9-kor. Távfeszítő: 38-95. Bej. szám 6-1103-1939. Pompa darab. A nők szereplők. CARAVAGGIO Amedeo Nazzari Clara Calamai

UDR) ellen Sporea (CFR-Tim.) az első menetben feladta a küzdelmet.

Magyarországon megkezdődött a labdarúgói évi

A hivatalos labdarúgói évi előcsatározásai a Szent László-kupa mérkőzésekkel vasárnap megkezdődtek Magyarországon. Az első két eredmény: Elek-

Simone Simon

tromos—Kolozsvár 1:0 (1:0). A győztes gólt már az 5. percben szerezte meg Zlonszky. Bonyhádi egy 11-est kapu mellé gurított. Nemzeti Vasas—Szolnok 0:0, a mérkőzés nagy küzdelem után döntetlenül végződött. Barátságos mér-

közések: Szabadka: Ferencváros—Szabadkai VAK 2:0, góllövő Onodi és Sárosi dr. Kassa: Gamma—Kassai AC 2:1. Pécs: Csepel—Pécsi DVAC 3:3. Debrecen: DVSC—Ungvári AC 1:1. Gyútváros NAC—Nagyvárad MAV 1:1. Budapest: Kispest—MAVAG 2:1, góllövő: Nemes és Béres, illetve Palatinus.

Atlétiakban mozgalmasság volt. Diósgyőrött tartották a kétnapos országos vidéki bajnokságokat. A győztesek: rúdugrás Zsigvai 363, 800 m Maros 1:58,6, Törölgörög Vadász 678, 100

Zola Emil világhírű regényében

gos vidéki bajnokságokat. A győztesek: rúdugrás Zsigvai 363, 800 m Maros 1:58,6, Törölgörög Vadász 678, 100

Magyar szívek

A magyar bomba árusítók javára

a Déli Hírlap timișoari-temesvári kiadójavatalában újabb a következők adtak át adományukat: Tóth Ernő 3000, Loch Antal 200, P. Máthé Benvenut római katolikus plébános (Vulcan-Vulkány) 10.000, Gera Erzsébet 500, Mósvits Ilona 500, N. N. (Freidorf-Szabafalu) 200, Karlak József 500, Fülöp Erzsike és Papp Lenke 500, Papp Erna és Anna 500, Szabó János római katolikus plébános (Ludus-Ludás) 6000, Mochács Mihály (Bejus-Belényes) 1000, N. N. Jézus szíve tiszteletére 1000, H. S. Szap József nevében 700, Kakuja Mihály 200, Herdó Vilmos 500. Antal László én neje Lacika emlékére (Ronati-Rónac) 1000 lejt.

Sándor 500, Grausam Piroška özvegy Kelemen Istvánné 500, X—Y 2000, F. 500, Korlánti Olivér 1000, Nyitrai Mózes 1000 lejt. A Római Katolikus Népszövetség útján a paristák rendháza 5000, G. N. 1000 lejt adományozott. A Magyar Népközség aradji tagozatának iródjában újabb az alábbiak adták át adományukat: R. Molnár Rózi 5000, Papp József 500, Sz. G. 5000, Dr. Balogh Ernő 20.000, Czárán Viktor 50.000, Gazdag Rózsa 2000, Szműni Pálné 2000, D. J. 500, P. D. 500, Szekeş Julia 200 a Mossózy-telepi Professzors Róza 2000, Hamza László 200, Mészáros Teres 1000 B. Gy. (Szentháromság nevében) 1000, Baranyi Ferenc (Macedóni adomány) 1000, P. Andorné 2000, Fehér József 2000, Hegyi Ilona 500, Muzsát Mihályné 500, Bácskay József 1500 és B. F. 1000 lejt.

(4049) * ARAGAZT vagy Pebegázt (fél vagy félig tart tartányban, jó áron átvesznek. Címét közölje 40-79. számú távfeszítőn. (5554) * BERAKÓ-LEANYI keres Tipografia Banatul, Timișoara, I., Regina Maria-körút, 17. (5557) * BEJÁRÓNÓT azonnal felfogadok. Timișoara, III., Asanesti-tér, 3. Varga. (5558) * POLOSKARTAST vállalatok. Érdeklődni: 51-00 távfeszítő sz. alatt. (4044) * KIFOGASTALAN, németül beszélő gyermekasszonyt jó fizetéssel, három gyermek mellé (4 hónapos—6 éves), városon kívül, azonnal felfogadok. Braun A., Timișoara, I., 10 Maiu-u. 1. Bej. szám 329/10772/921. (4076) * TÖMÖR, világos hálósza, jó állapotban lévő, eladó. Érdeklődni fél 2-től fél 4-ig. Fratelia I. u. 32. (4077) * KORSZERŰ, MOLY, redőnyös, vasizintű gyermekkosci eladó. Fratelia B. VIII. u. 40. (4079) * MINDENES bejárónót keres kis család Timișoara, III., Cluj-u. 1. (4080) * VILLANY-GRAMMOPON, lemezek könnvek, vadonatúj 42-es sevróféleiből inánvason eladó. Timișoara III. Cluj-u. 1. (4081) * JÓ ALLAPOTBAN lévő férfikerékpár, új gumikkal, eladó. Timișoara, II., O. Iosif-u. 12. (4094) * GYERMEKCIPIP, két pár, magasszárú, 2—3 évesnek való, eladó. Cím a kiadóhivatalban. (5559) * CORSO-FALATOZÓ, korszerűen berendezve és felszerelve a Corso-mozi helyiségében megnyit Izes ételek A tulajdonosnő: Geor gevic Maria (5562) * KERESÉK jó bizonvitánnal bíró mindenest augus tus 15-re. Timișoara, II., Anton Pan-u.

8. (4131) * VARRÓNÓ házővő ajánlkozik. Ajánlatokat „Varrónó” jellegre kér a timișoari kiadóba. (4132) * FELVETELRE, érettségre, javító és magánvizsgákra felelősséggel készit komolyan. Timișoara, III., Memorandulu-utca, 51. I., 6. ajtó. (4127) * HORDOK, pléh és fa, 200 literesek, valamint acél, „spirál”-cső vászonhuzatosul, olcsón eladó. „Cosmos”, Timișoara, IV., Vacarescu-utca, 34. Bej. szám 5011648/1943. (4130) * JOBB LEANY gyermek mellé menne, vidékre, vagy helyben. Timișoara, III., Odobescu-u. 4. I., 4. ajtó. (4114) * KIFOGASTALAN állapotban lévő, védjegyes rádió megvételre keresek. Timișoara, III., Memorandulu-utca, 20. Felső csengő. (4123) * GYERMEKKERÉKPÁR, három kerékű, gumival felszerelt, kifogástalan, eladó. Timișoara, II., Negruzzi-u. 9. sz. (4133) * CSECSEMŐGONDÓZÓT keres a Dr. Kakuk-otthon éjjeli szolgálatra. Timișoara, II., Deunata-tér, 7. szám. (5560) * KIFUTÓ-UT vagy üzletj szolgát áru kézbesítésére azonnal felfogad Velina S. A., Timișoara, I., Diaconovici Loza-körút, 34. szám. Bej. szám 36.841/1943. (5561) * JALMAKAZAL-RAKÓ gép eladó. Cséplő pengelyek állandóan raktáron. Javításokat, hegesztéseket vállalom. Minus István gépműhelye, Timișoara, III., Radulescu-utca 3. szám. (4121) * FÜTŐT evv fehér-fekete pejtves vagy mászkutya. Floki a neve, megtalálóját jutalmat kap. „Sirté”, Timișoara, III., Re nasterii u. 4. Távfeszítő 28-14. (4134) *

a Bánhalmi 11.1, gerelyhajítás Rákhegy 66.12, 5000 m Feledi 15:18.6, alapáncshajítás Remete 47.95, 400 m gát Varga 58.4, 1500 m Mikuska 4:02.4, sulylökés Horváth 14.23, 200 m Bánhalmi 22.7, magasugrás Kapros dr. 19.6 cm, 110 gát Lippai 16.7, díszlovaglás Horváth 47.70, 3000 m akadályfutás Biró 9:42, 10.000 m Serényi 34:21.2, 400 m Marosj 49.5 kitűnő idő, háromas, utas Karros dr. 13.88. A pontversenyt a Pestvidék atlétiá nyerték 114 ponttal a 84 pontos Észak-Kerület előtt.

(* Házassági hírek. Klimó Judit (Duna-bravita) és Garlan Radu (București) augusztus 5-én házasságot kötött. — Szeged: Magda (Arad) és Csépe Elek (Várgede, Magyarország), Várgeden házasságot kötött. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Az emberi bestiak

(* Halálozások. Hódosy Fock Gábor 74 éves korában elhunyt. Temetés augusztus 8-án, délután 5 órakor lesz az aradi felső temető halottasházából. Az engesztelő gyászmisze augusztus 9-én, reggel 9 órakor az aradi minorita templomban. — Zunft Zsigmondné, néhai Zunft Zsigmond, volt postafőtanácsos özvegye, augusztus 5-én, rövid szenvedés után, 70 éves korában meghalt. Temetés augusztus 7-én ment végbe a timișoari-temesvári ösvezgyi Fegyver-kápolnából. Gyászolja fia, Csánfalvi Vilmos, budapesti egyetemi tanár, menyé és rokonsága. — Üveglétes gyógyszerárak: Augusztus 8-án, kedden: Arad: Kárpáti a hegyajtjai villamos megálló mellett), Dick (Marești-u. 1). — Timișoara-Temesvári: F. Götz (Bratianu-tér, II.; Maszalijs (Badea Cartan-tér 3), III. és IV.; Keller (Carol-ut 27), V.; Corvin (Closca-u. 18). — Gazdaságba munkás-párt keresek. Kötőmester férfit, ki az iszállóban, keleti és udvari munkában járjas. Az asszony lázatással, tejjazdasággal és szarvánnyal törődnek. Éves szerződés, jó fizetés és teljes ellátás. Ajánlatokat „Ferma” Lipova, Alcea Bailor, 2. címre küldjenek.

Apróhirdetések

ELVÉSZTETT Lupșky György pénzárcaja az ócskapiácson, személyazonosság igazolvánnyal, piaci engedéllyel, bélyegkönyvvel együtt. Megtaláló 1000 lej jutalomért adja át a Reclámának. Arad, Eminescu-utca, 4. (2563) * ELVÉSZTETT Gendrovijs Elena névre szóló személyazonosság igazolvány. Megtalálóját jutalomért adja át a Tosca-cukorkáüzletben. Arad, Regele Ferdinand-körút, 31. (2564) * ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Megfelel dohánytözsédének, falatozóknak, pékségnek. Arad, Rusu Spianu-utca, 1. (2565) * UTIBERÖNDÖT sürgősen vennék. Cím a Reclámában. Arad, Eminescu-utca, 4., I. em. 9. Schor Lajos. (2566) GYERMEKSZÉRETŐ fiatal mindenest keresztény házban, augusztus elsejére alkalmazok. Lehet árva leány is. Timișoara, I., Olimp-utca, 13. szám. 2. ajtó. (5538) * GYERMEKKOCSI, redőnyös, sportkosci gyermek-gépkocs: és gyermekágy eladó. Timișoara, II., Matasari-lor-u. 22. (4023) * ASZTALOST azonnalra felfogad Anton Braun, Timișoara, I., 10 Maiu-u. 1. Távfeszítő 41-09. Bej. szám 329/1941. (4071) * KERESÉK POLJANARA (Severin megye), fiatal lány, aki magyar leányi négytagú családban felneveltek délután. Timișoara, II. Prima Banat, a kapusnál. (4048) * KIFUTÓT azonnali belézésre felfogad Anton Braun, Timișoara, I., 10 Maiu-u. 1. Bej. szám 329/10772/1941.

FIATAL LÁNYOKAT könnyű munkára felfogad az „Eja” kötőműhely. Timișoara, II., Prota Traila-u., 11. Bej. szám 2475/943. (4135) * MOTORSZERELŐ lakatosokat keresek elsőrendű fizetéses. Gianone, Timișoara, I., Bratianu-tér, Bej. szám 187/931 (4136) * KERESÉK egyéves gyermeknek való fehér, piké kabátot, háló pizsamákat. Távfeszítő 51-52 (4137) * IDŐJÓSLÓ házikót vennék. Dr. Huszár, Timișoara, I., Merycu-u. 9. (4138) * KIFUTÓT azonnali belézésre keres Rédej rádió-üzlete, Timișoara, IV., Bratianu-u., 39. Bej. szám 37107/107/940. (4139) * BEJÁRÓNÓT, főzési és ételt, kétféle családhoz, azonnalra keresek. Timișoara, II., 3 August-utca, 7., II., 5. ajtó. (4140) * HAZSNALÓ látkat vesznek. Timișoara, távfeszítő 35-28 (4141) * SZAKÁCSNÓT, vagy mindenest keresek azonnal belézésre. Vaslie Catina, Timișoara, I., P. Carp-utca, 11. szám. (4142) * FÜZTÖRKA, kanadai, egészen új, eladó. Timișoara, III., Valeni de Munte-utca, 11. A Martirul Ciordas-u. kereszt-útcaja. (4084) * KIFUTÓT KERESÉK. Kocsit is tudjon hajtani. Winkle, Timișoara, I., Paul Chinezul-u., 6. (5556) * KERESÉK fiatal kifuót. Winkle, Timișoara, I., Paul Chinezul-utca, 6. (5555) * ELADÓ fűrészporkályha és cimpléh-fürdőkád. Timișoara, I., Sibiu-utca, 2. az üzletben. (4085) * ÜZLETI ALLVÁNYOK AT, kiszolgáló asztalt megvételre, esetleg megörzésre keresnek. Távfeszítő (Timișoara) szivességből 21-29. (4104)

TOSCA mozgó. Arad. Távb. 3-222. Előadás 3, 5, 7 és 9-kor. Ma a várva várt filmre meg! PUCCINI nagy operája. TOSCA Hirdető!

ROVIL mozgó. Arad. Távb. 90-11. Előadás 3, 5, 7 és 9-kor. A francia filmművészet kimagasló alkotása: Ki ölte meg Karácsony-annó? Hary Baur, Reimond Rulcan, Rene Faure

ROVIL mozgó. Arad. Távb. 19-33. Előadás 3, 5, 7 és 9-kor. Ma. Pazar kiállítású vigjáték A két iómadár Fritz Kamper és Dina Grace legmulatságosabb alakítása.

ARO mozgó. Arad. Távb. 24-45. Előadás 3, 5, 7 és 9-kor. Ma világsiker: ALIDA VALI, MARIA DENIS A két árva

kiadó: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „Dacia Traiană” Timișoara I, Bulv. Regele Mihai I. Nr. 4, inmatr. su b Nr. 52/1488/943 la Reg. Of. C. Timișoara Tiparja la 7 August 1944